C:\Users\Plazma\Desktop\305\Harisson_Harry-Zpatky_na_Zemi.pdb

PDB Name: Harisson-Zpatky na Zemi
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXt
Version: 32432
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 29.11.1933
Modification Date: 29.11.1933
Last Backup Date: 29.11.1933
Modification Number: 24

Sestavil Jaroslav Olša, jr., 1996
Přeložili Jiří Šmíd, 1984,
Linda Bartošková, Jaroslav Olša, jr., 1990,
Miroslav Martan, 1993, Jiří T. Pelech, 1995,
Tomáš Filip, Ivo Hofrajtr, Jiří T. Pelech, 1996
Bibliografie Jaroslav Olša, jr., 1996
Obálka André, 1996
Down to Earth, If...,Arm of the Law, The Finest Hunter in the World, Toy Shop, Rock Diver, At Last, the True Story of Frankenstein, The Man from P.I.G., The Man from R.O.B.O.T., The Other World, I Always Do What Teddy Says, The Streets of Ashkelon, Stainless Steel Rat © Harry Harrison
Stories published by arrangement with the author.
Editor © Jaroslav Olša, jr., 1996
Translation © Jiří Šmíd, 1984,
Linda Bartošková, Jaroslav Olša, jr., 1990,
Miroslav Martan, 1993, Jiří T. Pelech, 1995,
Tomáš Filip, Ivo Hofrajtr, Jiří T. Pelech, 1996
Bibliography © Jaroslav Olša, jr., 1996
Cover © André 1996
with the use © Aris Multimedia Entertainment 1993
Czech Edition © AFSF 1996
ISBN 80-85390-41-8

HARRY HARRISON
ZPÁTKY NA ZEM

„Gino... Gino... pomoz mi! Proboha, udělej něco!"
Slabý hlas chrčící ve sluchátkách Gina Lombardiho byl přehlušován praskáním, způsobeným sluneční interferencí. Gino ležel napůl pohřben v měsíčním prachu, který byl jemný jako pemza. Ruce měl natažené a snažil se dosáhnout hlouběji do trhliny ve skále. Skrz silné vrstvy svého skafandru cítil, jak se její okraje drolí, a rychle se stáhl zpět. Prach i úlomky skály okamžitě klesaly, přitahovány slabou měsíční gravitací, jejíž vliv nezmírňoval ani okolní vzduch. Jemný prachový závoj se o něco níž usazoval na Glazerově helmě a částečně tak zakrýval jeho zmučenou tvář.
„Gino, pomoz mi! Vytáhni mě odtud!" úpěnlivě prosil a natahoval ruku co nejvýš nad hlavu.
„Tohle nemá smysl," odpověděl Gino, opřel se o bortící se okraj skály jak jen to bylo možné a natahoval se dolů. K tomu, aby dokázal uchopit tápající rukavici svého přítele, mu stále chyběl téměř metr.
„Nedosáhnu k tobě... a nemám tu nic, co bych ti mohl podat. Dojdu zpátky k Broukovi."
„Neopouštěj mě!" vykřikl Glazer, ale jeho hlas umlkl v okamžiku, kdy se Gino sesmekl od propasti a s námahou se postavil. Jejich malé vysílačky v helmách nebyly tak silné, aby dokázaly vysílat skrz skálu; hodily se pouze ke komunikaci na volném prostoru.
Gino běžel, co mu síly stačily. Dlouhými klouzavými skoky se vracel k Broukovi. Teď jejich vozidlo víc než kdy jindy připomínalo červeného brouka, usazeného v měsíční krajině, se čtyřmi pavoučími opěrnými nohami, zabořenými v prachu. Gino cestou polohlasně nadával: to ta první měsíční expedice pěkně končí! Vydařený start a výborné dosažení oběžné dráhy; první dva stupně se oddělily bez problémů; oběžná dráha kolem Měsíce v pořádku, přistání pak bezchybné. A deset minut poté, co opustili Brouka, se Glazer zřítil do té rozsedliny zakryté jemným prachem. Urazit celou tu cestu, vyhnout se tolika nebezpečím vesmíru, a pak spadnout do díry... To bylo nespravedlivé!
Když doběhl k modulu, pokrčil nohy, odrazil se a vyskočil až k horní části Brouka, kde se zachytil spodní části dosud otevřených dveří kabiny. Cestou přemýšlel, co udělá, a vsadil na magnetometr. Stáhl jeho dlouhý kabel z police a škubal za něj tak dlouho, dokud ho neuvolnil; pak se otočil a neztrácel ani sekundu. Zpět na povrch to byl skok z velké výšky — při pozemské gravitaci — avšak on zjevné nebezpečí ignoroval a skočil. Při dopadu se zabořil až po kolena do prachu. Směrem k rozsedlině se táhla řada rozmazaných stop. Běžel celou cestu, a přestože mu do plic proudil čistý kyslík, dýchal ztěžka. Vrhl se na zem a jako had se připlížil k okraji rozsedliny.
„Připrav se, Glazere!" vykřikl a hlava se mu rozezvučela jeho vlastním hlasem, rezonujícím v helmě. „Chyť se kabelu."

Rozsedlina byla prázdná. Další část křehké skály se odlomila a Glazer zmizel z dohledu.
Ještě dlouho tam major Gino Lombardi ležel, svítilnou zkoumal zdánlivě bezednou průrvu v měsíčním povrchu a volal do vysílačky zapnuté na maximální výkon. Jedinou odpovědí mu bylo praskání a on si postupně začínal uvědomovat chlad, který z věčně mrazivé horniny začal prostupovat izolací jeho skafandru. Glazer byl ztracen — s tím se nedalo nic dělat.
Poté Gino provedl vše, co se od něj očekávalo — metodicky a s nezájmem. Odebral vzorky hornin a prachu, odečetl hodnoty z přístrojů, umístil přístroje přesně tak, jak ho to učili, a odpálil zkušební nálož v dokonale souměrně vyvrtaném otvoru. Když tohle všechno provedl, sebral záznamy z přístrojů a vrátil se do Brouka. V okamžiku, kdy se kosmická loď dostala při svém následujícím obletu do nadhlavníku, zapnul vysílačku v kabině a zavolal nahoru.
„Dane, ozvi se... Plukovníku Dantone Coyi, slyšíš mě?"
„Hlasitě a jasně," zapraskalo to ve sluchátkách. „Tak co, chlapci, jaké to je, chodit po Měsíci?"
„Glazer je mrtvý. Jsem tu sám. Mám všechna požadovaná data a fotografie. Žádám o povolení zkrátit plánovanou dobu pobytu. Domnívám se, že není důvod, abych tu ještě zůstával."
Po několik dlouhých sekund bylo slyšet jen tiché praskání; pak se ozval Danův hlas... plně pod kontrolou, s typickým texaským přízvukem.
„Fajn, Gino, čekej na signál z počítače. Myslím, že bychom se mohli setkat při příštím obletu."
Start z Měsíce byl stejně hladký jako při simulovaných zkouškách na Zemi. Gino byl příliš zaneprázdněn prací za dva, než aby uvažoval o tom, co se vlastně stalo. Seděl připoután v křesle, když rádiový signál z počítače zažehl motory, z nichž vyšlehly plameny do spodní části Brouka a uvolnily jeho vrchní polovinu, jež se teď řítila vzhůru na vesmírné randezvous s mateřskou lodí na oběžné dráze.
Objevily se spojené sekce lodi a Gino si uvědomil, že proletí před nimi, poněvadž má příliš vysokou rychlost; s pocitem nejhlubší melancholie provedl úpravu kurzu. Počítač původně nepočítal se sníženou hmotností měsíčního modulu, s jediným pasažérem na palubě. Pak už nebylo obtížné sladit oběžné dráhy a za několik minut Gino prolezl vstupním otvorem do velitelského modulu a otvor za sebou hermeticky uzavřel. Dan Coye seděl u řídicího panelu a nepromluvil, dokud se nestabilizoval tlak uvnitř kabiny, takže si mohli sundat helmy.
„Co se tam dole stalo, Gino?"
„Nehoda... prasklina v měsíčním povrchu, lehce pokrytá prachem. Glazer... prostě... spadl do ní... Toť vše. Snažil jsem se ho vytáhnout, ale nedosáhl jsem k němu. Běžel jsem k Broukovi pro nějaké lano, ale než jsem se vrátil, spadl hlouběji. Bylo to..."
Gino zabořil obličej do dlaní a ani on sám nevěděl, zda vzlyká nebo se jen chvěje únavou a vypětím.
„Něco ti prozradím... vůbec nejsem pověrčivý," řekl Dan a zalovil hluboko v kapse svého skafandru. „Všichni si o mně myslí, že pověrčivý jsem, což dokazuje, že se všichni ostatní mohou mýlit. Mám tohohle maskota, protože ode všech pilotů se očekává, že mají maskota — a reportéři zase mají o čem psát." Vytáhl z kapsy malou černou gumovou panenku, kterou znaly milióny lidí z obrazovky, a podal ji Ginovi.
„Všichni vědí, že s sebou vždycky nosím tohohle maskota pro štěstí, ale nikdo netuší, o jaké štěstí se vlastně jedná. Teď to odhalíš, majore Gino Lombardi, a budeš se na mém štěstí podílet. V první řadě není tahle mrňavá figurka z gumy, což by mělo neblahý vliv na její obsah, nýbrž z neutrálního plastu." Proti své vůli se Gino díval, jak Dan uchopil panenčinu hlavu a odšrouboval ji.
„Všimni si krouživého pohybu,.... zbavuji hlavy svou přítelkyni, v jejíž hrudi spočívá to největší štěstí na světě... štěstí, jaké ti může poskytnou jen pětasedmdesátiprocentní bourbon... Dej si..." Natáhl se a podal panenku Ginovi.
„Díky, Dane." Zvedl tu věc k ústům a zmáčkl ji. Po dvou doušcích ji podal zpět.
„Na skvělého pilota a skvělého kamaráda, na Eddieho Glazera," pozvedl Dan Coye lahvičku a náhle zvážněl. „Chtěl se dostat na Měsíc a to se mu podařilo. Teď mu Měsíc patří... celý Měsíc... právem záboru."
Vyprázdnil panenku do poslední kapky, pečlivě zašrouboval hlavičku a pak ji vrátil do kapsy. „A teď se podíváme, co můžeme udělat... Spojíme se s řídícím střediskem, aby bylo v obraze a vydáme se na cestu zpátky."
Gino zapnul rádio, ale ještě nezačal vysílat. Během rozhovoru se dostali na oběžné dráze nad odvrácenou stranu měsíce, jehož hmota účinně zamezovala jakékoli komunikaci se Zemí. Řítili se temnotou po předem stanoveném oblouku a nad ostrými měsíčními štíty znovu spatřili východ Slunce; pak se náhle vyhoupla nad obzor veliká Zeměkoule.
Severní Amerika byla jasně rozeznatelná a nebyl důvod použít při vysílání zesilovač. Gino zamířil signál na Cape Canaveral a čekal dvě a půl sekundy, než jeho signál přijmou a než dorazí jejich odpověď. Sekundy se protahovaly a protahovaly a Gino s rostoucím pocitem strachu sledoval, jak se ručička pomalu pohybuje po ciferníku.
„Neodpovídají..."
„Interference, sluneční skvrny... zkus to znovu," řekl Dan a jeho hlas zněl náhle nervózně.
Řídící středisko na Cape Canaveral neodpovědělo ani na další vysílání a žádné odezvy se nedočkali, ani když vyzkoušeli tísňové frekvence. Na vyšších frekvencích sice zachytili jakési rozhovory mezi piloty letadel, ale nikdo si jich nevšímal, ani nevěnoval pozornost jejich opakovaným výzvám. Hleděli teď na modrou planetu s hrůzou a teprve po hodině vyčerpávajícího úsilí si byli ochotni připustit, že z nějakého nepředstavitelného důvodu je s ní jakékoli rádiové spojení nemožné.
„Ať už se stalo cokoli, stalo se to během našeho posledního obletu Měsíce. Byl jsem s nimi v kontaktu,zatímco ty jsi sledoval oběžné dráhy," poklepával Dan na číselníky. „Přece nemůže být závada na..."
„Tady ne," řekl Gino pevným hlasem. „Ale... třeba se stalo něco dole!"
„Mohla by to být... válka?"
„Možná. Ale s kým a proč? Na tísňových frekvencích není nic zvláštního a nemyslím si..."
„Podívej!" zvolal Dan chraptivě. „Světla... kde jsou světla?"

Při posledním obletu byla dalekohledem zcela jasně vidět blikotavá světla amerických měst. Teď byl celý kontinent temný.
„Počkej, podívej se na Jižní Ameriku, tam jsou světla rozsvícená, Gino. Co se jen mohlo doma stát, zatímco jsme byli na druhé straně Měsíce?"
„To zjistíme jen jediným způsobem... Vracíme se! S pomocí, nebo bez pomoci řídícího střediska."
Odpojili měsíčního Brouka, připoutali se v akceleračních křeslech a zadali údaje do počítače. Podle jeho instrukcí navedli loď do výšky potřebné pro zážeh. Ještě jednou obletěli měsíc a ve správný okamžik počítač zažehl motory v připojeném servisním modulu. Zamířili domů.
Uváží-li se všechny nepříznivé faktory, nebylo to tak špatné přistání. Trefili se na správný kontinent a byli jen pár stupňů od požadované zeměpisné šířky, ačkoli vstoupili do atmosféry dříve, než chtěli. Bez sebemenší pomoci z pozemského střediska to bylo téměř zázračně dobré přistání. Jak se kabina řítila houstnoucí atmosférou, její obrovská rychlost se snižovala. Hluboko pod nimi bylo možno trhlinou mezi mraky spatřit pevnou zemi.
„Je pozdě odpoledne," řekl Gino, „brzy po přistání bude tma."
„Alespoň chvíli ještě bude světlo. Mohli jsme taky přistát o půlnoci v Pekingu, tak nechci slyšet žádné stížnosti. Připrav se na vypuštění padáků."
Kabina sebou dvakrát trhla, jak se obrovské padáky rozevřely. Oba muži si odkryli obličejové části helem, protože už zase byli v bezpečí vzdušného oceánu.
„Přemýšlíš, jaké uvítání nás čeká?" zeptal se Dan a poškrábal si strniště na široké bradě.
S ostrým zvukem praskajícího kovu se v horním kvadrantu kabiny objevila řada otvorů; se svištěním dovnitř pronikl vzduch a vyrovnal nízký tlak v kabině.
„Podívej!" vykřikl Gino a ukazoval na tmavý předmět, který se přehnal okolo. Měl vejčitý tvar, tupá křídla a proti odpolednímu slunci se zdál černý. Pak se při svém výstupu pootočil a na nějakou chvíli bylo vidět jeho stříbřitý povrch, když letěl obloukem nad nimi, potom začal klesat. Když se vnořili do mraků, Slunce zakryl šedivý opar. Oba muži na sebe pohlédli; ani jeden z nich nechtěl promluvit jako první.
„Tryskáč," řekl nakonec Gino. „Ne, tenhle typ jsem ještě nikdy neviděl..."
„Já taky ne, ale něco povědomého na něm bylo... Viděl jsi ta křídla, že jo? Viděl jsi je...?"
„Pokud se chceš zeptat, jestli jsem viděl ty černé kříže na křídlech, tak viděl, ale nehodlám si to připustit. Nebo bych to aspoň neudělal, nebýt těch nových větracích otvorů, co nám prorazili do trupu. Máš nějakou představu, co to všechno znamená?"
„Žádnou. Ale mám pocit, že nepotrvá dlouho a zjistíme to. Připrav se na přistání, zbývá jen pár set metrů."
Stíhačka se neobjevila. Přitáhli si bezpečnostní pásy a připravili se na dopad. Byl to ohromující náraz; kabina se převrátila na bok a rozechvěla se.
„Odhoď padáky," nařídil Dan Coye. „Vláčí nás."
Gino zatáhl za páky už v okamžiku, kdy Dan promluvil. Další nakláněni přestalo a kabina se po chvíli narovnala.
„Čerstvý vzduch," řekl Dan a odjistil výstupový otvor. Víko odskočilo a dopadlo na zem. Jak odpojovali přívody a přezky ze svých skafandrů, pronikal oknem dovnitř horký, suchý vzduch a přinášel s sebou prašný pach pouště.
Dan zvedl ruku a nadechl se. „Voní to jako domov. Vylezeme z té plechovky ven."
Plukovník Danton Coye vyšel jako první, jak se slušelo na velitele První americké expedice „Země — Měsíc". Major Gino Lombardi ho následoval. Stáli tiše vedle sebe a pozdně odpolední slunce se odráželo od jejich stříbřitých skafandrů. Kolem nich — kam až dohlédli — se rozprostíral řídký porost šedivých pouštních keřů, mesquita a kaktusů. Nic nenarušovalo klid a jediný pohyb byl způsobován vánkem, který odnášel oblak prachu, vytvořený při jejich přistání.
„Voní to tu příjemně, jako v Texasu," nasával Dan vzduch do nosu.
„Smrdí to tu, až z toho mám žízeň. Ale... Dane... co se vlastně stalo? Nejdřív jsme měli rádiové spojení, pak se objevila ta stíhačka..."
„Podívej, tamhle přichází odpověď," ukazoval důstojník na pohybující se sloupec prachu, který se valil od obzoru.
„Nemá cenu hádat, protože pravdu zjistíme za pět minut."
Trvalo to ještě kratší dobu. S burácením k nim dorazilo velké polopásové vozidlo pískové barvy, následované dvěma obrněnými vozy. Prudce zabrzdily, takže je obklopil obrovský oblak prachu. Dveře polopásáku se otevřely. Obrýlený muž, jenž z nich vystoupil, si smetl prach ze své černé uniformy.
„Hánde hoch!" nařídil a ukázal na kanóny obrněných vozů. „Ruce nad hlavu a nechte je tam. Jste zajati."
Pomalu jakoby v hypnóze zvedali ruce a snažili se zaznamenat všechny detaily jeho uniformy. Stříbrné symboly blesku na klopách, vysoké kšiltovky — a orel držící ve spárech hákový kříž.
„Vy jste... vy jste Němci!" vydechl Gino Lombardi.
„Jste všímavý," prohlásil důstojník naprosto vážně. „Já jsem hauptmann Langenscheidt a vy jste mí zajatci. Budete se řídit mými rozkazy. Nastupte si do kartwagenu."
„Tak moment," protestoval Dan. „Já jsem plukovník Coye z USAF a rád bych věděl, co se to tu děje..."
„Nastupte si," rozkázal důstojník. Tón svého hlasu nezměnil, ale z pouzdra vytáhl dlouhohlavňový luger a namířil ho na ně.
„Pojď," položil Gino Danovi ruku na rameno. „Jsi sice vyšší šarže, ale teď má navrch on."
Vyšplhali se do otevřené části polopásáku a kapitán si sedl proti nim. Dva nemluvní vojáci s namířenými automatickými pistolemi se posadili za jejich záda. Pásy zařinčely a vůz se dal do pohybu; kolem nich se zvedal dusivý prach.
Gino Lombardi si stále nemohl připustit, že tohle všechno je skutečnost. Let na Měsíc, přistání i Glazerovu smrt dokázal akceptovat — to byly věci, jež lze pochopit. Ale tohle...? Pohlédl na hodinky, na dvanáctku v kalendáři.

„Jednu otázku, Langenscheidte," snažil se překřičet hluk motoru. „Je dnes dvanáctého září?"
Jedinou odpovědí bylo chladné přikývnutí.
„A ještě rok. Je určitě... 1971?"
„Ano, samozřejmě. Žádné další otázky. Mluvit budete s oberstem, ne se mnou."
Pak už byli zticha a snažili se, aby jim prach nevnikal do očí. Po několika minutách uhnuli stranou a zastavili se, načež v protisměru s rachotem projel obrovský, těžký transportér. Němci zjevně chtěli mít kromě posádky i kabinu. Když dlouhé vozidlo přejelo, dal se pásák znovu do pohybu. Už se stmívalo, když se před nimi vynořily obrysy dvou velkých tanků, jejichž kanóny sledovaly kodrcavou jízdu pásáku po rozryté cestě. Za těmito hlídkami byl autopark s dalšími vozidly a pak stany a načervenalé plameny benzínu, hořícího ve vědrech s pískem. Pásák zastavil před největším stanem a oba astronauti byli přinuceni do stanu vstoupit.
Důstojník, otočený zády k nim, seděl u polního stolku a psal. Zatímco tam stáli, dokončil svou práci, složil několik papírů a uložil je do krabice. Pak se k nim stočil. Spatřili štíhlého muže s planoucíma očima. Po celou dobu, kdy kapitán překotnou němčinou podával hlášení, je upřeně pozoroval. „To je velice zajímavé, Langenscheidte, ale nesmíme nechávat naše hosty stát. Ať ordonanc přinese pár židlí. Pánové, dovolte, abych se představil. Jsem plukovník Schneider, velitel 109. pancéřové divize, kterou jste laskavě poctili svou návštěvou... Cigaretu?"
V koutcích plukovníkových úst se objevil úsměv, který pak stejně náhle zmizel. Plochý balíček playerek podával Ginovi, který si ho od něj automaticky vzal. Když z něj jednu cigaretu vyklepával, všiml si, že byly vyrobeny v Anglii, ale nápisy byly německé.
„A jsem přesvědčen, že neodmítnete trochu whisky," řekl Schneider a na jeho tváři se znovu objevil strojený úsměv. Láhev Old Highlander položil před ně na stůl, takže si Gino mohl přečíst etiketu. Byl na ní obrázek horala, měl sukni i dudy, ale říkal: lch hatte etwas zu trinken WHISKEY!
Sluha přinesl Ginovi židli a ten se na ni s úlevou posadil. Usrkl ze sklenky, kterou mu podali — byla to stará dobrá skotská. Obrátil ji do sebe jediným douškem.
Když sluha odešel, velitel se usadil na svou skládací židli a také si nalil drink. Jediným důkazem toho, že jsou zajatci, byl mlčenlivý kapitán, který stál u dveří s rukou spočívající na pistoli, zasunuté do pouzdra.
„Přicestovali jste velmi zajímavým dopravním prostředkem, pánové. Naši techničtí experti ho pochopitelně prozkoumají, ale klademe si otázku..."
„Já jsem plukovník Danton Coye z United States Air Force, osobní číslo..."
„Prosím, plukovníku," přerušil ho Schneider. „Můžeme se obejít bez formalit..."
„Major Giovanni Lombardi, United States Air Force," vpadl mu do řeči Gino a přidal své osobní číslo.
Německý důstojník se znovu lehce pousmál a lokl si svého drinku. „Nedělejte si ze mě blázny," spustil náhle a poprvé se projevila chladná autorita, odpovídající jeho přísnému vzezření. „Předám vás Gestapu, tam si můžete mluvit stejným způsobem jako se mnou... A dost už těch vašich výmyslů. Vím, že neexistují žádné US Air Force, nýbrž jen Army Air Corps, které byly našim letcům skvělými cíly. Takže... co jste dělali v tom stroji?"
„Do toho vám nic není, plukovníku," odsekl Dan stejným tónem. „Mě by zase zajímalo, co dělají německé tanky v Texasu."
Jeho další slova byla přehlušena výstřely z pušek, které zřejmě nebyly vypáleny daleko. Ozvaly se dvě mohutné exploze a vchod do stanu ozářily vzdálené plameny. Kapitán Langenscheidt vytáhl pistoli a vyběhl ze stanu, dříve než ostatní vstali ze židlí. Venku se ozval tlumený křik a dovnitř vešel muž, mířící na ně zvláštní, masivní pistolí. Měl na sobě zašpiněné khaki, jeho ruce a obličej pokrývala černá barva.
„Verdamm...," vydechl plukovník a sáhl po vlastní pistoli; zbraň nově příchozího sebou dvakrát trhla a současně vydala dva tlumené zvuky. Důstojník od pancéřové divize se chytil za břicho a svíjel se na podlaze.
„Přestaňte zírat, chlapci," ozval se vetřelec. „Hněte sebou, než sem přijde někdo další."
Vyšel ze stanu a oni ho následovali. Proklouzli za řadu zaparkovaných nákladňáků a skrývali se tam, dokud kolem nich nepřeběhla skupina vojáků v přilbách, směřující do míst, odkud se střílelo. Pak se ozval kanón a plamenů postupně ubývalo.
Rozvědčík se zaklonil a zašeptal: „Tohle je pouze diverzní akce —jen šest mužů a spousta kraválu. I když dostali jednu cisternu. Ti skopčáci to brzy zjistí a poklušou zpátky... takže vezmeme roha... Teď!"
Vyklouzl zpoza nákladňáku a všichni tři vyběhli do tmavé pouště. Po několika metrech začali astronauti ztrácet síly, ale vydrželi, dokud téměř nepadli do vyschlého koryta, v němž se ukrýval jeep. Motor naskočil, jakmile se vyhoupli nahoru, a vůz si bez světel razil cestu skrz keře.
„Máte štěstí, že jsem vás viděl přistávat," ozval se jejich průvodce z předního sedadla. „Jsem poručík Reeves."
„Plukovník Coye... a tohle je major Lombardi. Patří vám naše velké díky, poručíku. Když nás ti Němci zajali, nemohli jsme tomu uvěřit. Kde se tu vzali?"
„Průlom, zrovna včera pronikli poblíž Corpusu. Ženeme se za touhle divizí s mojí hlídkou a průběžně informujeme San Antonio o jejich postupu. Díky tomu jsem uviděl vaši loď, či co to je, když přistávala přímo před jejich průzkumníky. Byly na ní hvězdy a pruhy. Snažil jsem se k vám dostat jako první, ale musel jsem se stáhnout, aby mě jejich průzkumníci nezpozorovali. Ale nakonec to vyšlo. Když se setmělo, zmocnili jsme se pásáku a dva z mých lehce raněných s ním jeli zpátky do Cotully, kde máme pár obrněných vozidel. S ostatními jsem se připravil na diverzní akci a výsledek znáte. Vy od Air Corps byste si měli dávat majzla, odkud fouká vítr, nebo všechny ty vaše zánovní mašiny padnou nepříteli do rukou."
„Říkal jste, že Němci jsou u Corpus... Corpus Christi?" zeptal se Dan. „Co tam dělají? Jak jsou tam dlouho... a hlavně, kde se tam vzali?"
„Vy kluci od letectva musíte být zašitý v ňáký pěkný díře," drmolil Reeves, jak jeep poskakoval přes příkop. „K přistání

na texaské straně Mexického zálivu došlo už víc než před měsícem. Zadržovali jsme je jen tak tak, teď vyrážejí a nám se daří jen držet se před nimi."
Na chvíli se odmlčel a zamyslel. „Možná bych s vámi neměl tolik mluvit, dokud nezjistíme, co jste tam vlastně dělali. Klidně seďte a za dvě hodiny budete v bezpečí."
Druhý jeep se k nim připojil krátce poté, co najeli na venkovskou silnici, a poručík začal cosi mumlat do polní vysílačky, jež v něm byla umístěna. Poté oba vozy zamířily na sever, proplétaly se mezi mnoha zátarasy a dělostřeleckými stanovišti, až konečně dorazily do malého města Cotulla jižně od San Antonia. Zavedli je do zadního traktu místního supermarketu, kde sídlilo velitelství. Bylo tam plno hlavounů a ozbrojených stráží a za stolem seděl jednohvězdičkový generál se širokou spodní čelistí. Celková atmosféra a pohledy
přítomných v mnohém připomínaly stan německého plukovníka.
„Kdo jste, vy dva, co tu děláte — a v čem jste to přiletěli?" Generál na ně otázky vyštěkl hlasem, který nepřipouštěl žádné námitky.
Dan měl plno otázek, na něž by rád znal nejdřív odpověď, ale raději se s generálem nehádal. Informoval ho o letu na Měsíc, o ztrátě spojení a o návratu. Po celou dobu ho generál bedlivě sledoval, aniž změnil svůj výraz. Neřekl jediné slovo, dokud Dan neskončil. Pak promluvil.
„Pánové, nevím, jak si přebrat vaše vyprávění o raketách, letech na Měsíc, ruských sputnicích a všem tom ostatním. Buď jste blázni vy dva, anebo já... ačkoli uznávám, že tamhle na tom transportéru stojí dost výmluvné zařízení. Když mluvíte, připadá mi, že jste stejný Američan jako já, ale to, co říkáte, nedává smysl. Pochybuji, že Rusové mají čas a prostředky zabývat se raketami, když jsou teď rozprášeni a hnáni přes Sibiř. Všechny ostatní evropské země už fašistům podlehly, a ti teď přenesli válku na tuto polokouli, vybudovali si základny ve Střední Americe, okupovali Floridu a přistáli na několika místech na pobřeží Mexického zálivu. Nemohu předstírat, že chápu to, co se tu děje, takže vás ráno odešlu do sídla federální vlády v Denveru."
Druhého dne, během letu nad vysokými štíty Skalistých hor, se snažili vyřešit část záhady. Poručík Reeves cestoval s nimi, údajně jako průvodce, ale pistoli měl v pohotovosti.
„Doba i svět jsou stejné jako ty, které jsme opustili," vysvětloval Gino, „ale plno věcí je odlišných. Příliš mnoho věcí. Všechno se zdá být do určitého okamžiku stejné, ale pak se dějiny náhle začnou radikálně měnit. Reevesi, neříkal jste, že Roosevelt zemřel v průběhu svého prvního prezidentského období?"
„Na zápal plic... vždycky měl chatrné zdraví. Zemřel po necelém roce ve funkci. Měl plno odvážných plánů, které však nepomáhaly. Úřad převzal viceprezident Garner. Když o něčem mluvil John Nance, vypadalo to jinak, než když o tom hovořil Roosevelt. Docházelo k mnoha hádkám a potížím v kongresu, krize se prohlubovala a situace v celé zemi se nelepšila až do roku 1936, kdy byl zvolen Landon. Stále bylo plno lidí nezaměstnaných, ale když v Evropě vypukla válka, začali od nás nakupovat mnoho věcí... potraviny, stroje i zbraně."
„Máte na mysli Británii a spojence, že?"
„Mám na mysli všechny... i Němce. I když se tady kvůli tomu plno lidí naštvalo. Ale politika prosadila nevměšování se do záležitostí druhých a obchodování s každým, kdo byl ochoten platit. Teprve po invazi do Británie si lidé uvědomili, že fašisté nejsou zdaleka ideální zákazníci, ale to už bylo příliš pozdě."
„Je to jako zrcadlový obraz skutečného světa — vlastně jako obraz v křivém zrcadle," natáhl Dan prudce z cigarety. „Zatímco jsme kroužili kolem Měsíce, stalo se něco, co změnilo svět do podoby, jakou by měl, kdyby se historie změnila počátkem třicátých let."
„Svět se nezměnil," namítl Reeves, „takovýhle byl vždycky. I když připouštím, že podle vašeho vyprávění by vypadal lépe. Ale buď je skutečností tenhle svět, anebo to, co říkáte vy; a já věřím té jednodušší možnosti. Nemám tušení, do jakého experimentu vás to Air Corps zatáhli, ale pěkně vám to popletlo hlavy."
„S tím nemohu souhlasit," trval na svém Gino. „Taky začínám mít pocit, že mi přeskočilo, ale pak si zase uvědomím, že je tu kabina, v níž jsme přistáli. Jak mi vysvětlíte tohle?"
„O to se ani nebudu snažit. Vím, že je v ní plno přístrojů, nad nimiž si inženýři a univerzitní profesoři rvou vlasy, ale mě to nezajímá. Vracím se zpátky na frontu, kde jsou problémy jednodušší. Pokud se neprokáže opak, budu vás považovat za cvoky... promiňte mi ten výraz, pánové."
Oficiální reakce v Denveru byla v podstatě stejná. Štábní vůz, spolu s motocyklovým doprovodem vojenské policie, je vyzvedl ihned poté, co dorazili do Lowry Field, a převezl je přímo do FitzSimmonsovy nemocnice. Odvezli je rovnou do laboratoří, kde je přinejmenším polovina početného nemocničního personálu vyšetřovala, testovala a dotazovala se jich. Několikrát museli odpovídat s detektorem lži — ale ani na jedinou ze svých otázek nedostali odpověď. Čas od času se na ně některý z vysokých důstojníků zamračil, ale prohlídky se nezúčastnil. Po celé hodiny magnetofony nahrávaly jejich odpovědi na otázky týkající se všeho možného, od historie po fyziku. Když už únavou nebyli schopni mluvit, dostali benzedrin, aby mohli pokračovat. Trvalo to déle než týden a během té doby se oba důstojníci viděli jen několikrát — náhodou — ve výslechových místnostech, a nakonec byli celí zesláblí vyčerpáním a omámení drogami. Na žádnou ze svých otázek nedostali odpověď; vždy se jim dostalo jen ujištění, že o vše bude postaráno, jakmile vyšetřování skončí. Když pak došlo k jeho přerušení, bylo to příjemné překvapení — a naprosto nečekané.
Gina vyslýchal nedávno narukovaný profesor historie, který měl na zašpiněné maskáčové bundě připevněny zašlé kapitánské prýmky. Protože po hodinách a hodinách neustálého mluvení měl Gino ochraptělý hlas, přidržoval si u úst mikrofon a hovořil šeptem.
„Můžete mi říci, kdo byl za Lincolna ministrem financí?" zeptal se kapitán.
„Jak to mám, ksakru, vědět? A moc bych se divil, kdyby to v téhle nemocnici věděl ještě někdo jiný než vy. Víte to, že?"
„Samozřejmě!"

Dveře se rozlétly a do místnosti nahlédl tělnatý plukovník s označením vojenské policie.
„Přišel jsem pro majora Lombardiho."
„Budete muset počkat," protestoval kapitán-historik a kroutil si už tak dost zmuchlanou kravatu. „Ještě jsem neskončil..."
„To není rozhodující. Major má jít okamžitě se mnou."
Beze slov procházeli podél mnoha sálů, až se dostali do společenské místnosti. Dan unaveně zvedl ruku na pozdrav. Ležel natažený v kresle a kouřil doutník. Amplión na zdi monotónně drmolil.
„Vezmi si doutník," postrčil Dan krabičku na druhou stranu stolu.
„Co se děje?" zeptal se Gino, ukousl špičku doutníku a shánělse po zápalce.
„Další konference, plno hlavounů a zmatek. Půjdeme dovnitř, jen co se to tam trochu zklidní. Teď už existuje teorie o tom, co se stalo, ale nemá moc velkou podporu, i když ji vytvořil sám Einstein..."
„Einstein!" Ten je přece mrtvý..."
„Teď určitě ne, já ho viděl. Je to starý, více než devadesátiletý muž, křehký jako květinka, ale chůzi má dosud pevnou. Je... počkej, nejsou to zprávy?"
Poslouchali hlas z reproduktoru, který jeden z příslušníků vojenské policie pustil hlasitěji.
„...přes prudké boje je teď San Antonio v rukou nepřítele. Ještě před hodinou jsme dostávali zprávy z obklíčeného Alama, kde se jednotky 6. kavalerie odmítly vzdát, a celá Amerika sledovala tuto druhou bitvu o Alamo. Historie se znovu — tragicky — opakuje, protože teď, jak se zdá, není žádná naděje, že by někdo přežil..."
„Pánové, laskavě mne následujte," vyrušil je štábní důstojník. Oba astronauti unaveně vstali a šli za ním. Zaklepal na dveře a otevřel je. „Prosím, jděte dál."
„Jsem šťastný, že se s vámi setkávám," řekl Albert Einstein a pokynul jim, aby se posadili.
Sedl si zády k oknu; jeho řídké bílé vlasy zachytávaly odpolední slunce a vytvářely kolem jeho hlavy auru.
„Pane profesore," ozval se Dan Coye, „mohl byste nám povědět, co se stalo? Co se změnilo?"
„Nezměnilo se nic... to je ta důležitá skutečnost, kterou si musíte uvědomit. Svět je stejný a vy jste také stejní, avšak vy jste se... nenapadá mne vhodnější výraz... vy jste se přestěhovali. Vidím, že nemluvím dost jasně. Matematicky to lze vyjádřit snáze."
„Každý, kdo usedne do rakety, musí být alespoň trochu čtenářem sci-fi a já také něco přečetl," řekl Dan.
Dostali jsme se do jednoho z těch paralelních světů, o nichž se psalo... do jakéhosi odlehlého proudu času, nebo kam?"
Ne, nic takového vás nepostihlo, i když by vám možná pomohlo uvažovat o tom tímto způsobem. Tohle je stejně objektivní svět jako ten, který jste opustili... ale není to stejný subjektivní svět. Existuje jediná galaxie, kterou obýváme, jediný vesmír. Avšak naše chápání tohoto světa mění mnohé z aspektů reality."
„Přestávám tomu rozumět," povzdechl si Gino.
„Schválně, jestli to chápu," ozval se Dan. „Vypadá to tak, že tvrdíte, že věci jsou takové, jaké si myslíme, že je vidíme, a naše myšlení je v té podobě udržuje. Jako třeba ten strom na dvoře, jak si ho pamatuji z univerzity."
„Opět to není zcela přesné, ale je to aproximace, která vám může pomoci vyjasnit si své uvažování. Jedná se o jev, jehož existenci jsem již delší dobu předpokládal vzhledem k jistým měřením rychlosti světla, při nichž snad šlo některé nesrovnalosti vysvětlit chybami přístrojů, gravitačními jevy či chemickými reakcemi, ne však všechny. Cosi jsem tušil, ale nevěděl jsem, kde to hledat. Vám, pánové, z celého srdce děkuji za to, že jste mi na samém konci života poskytli tuto šanci, že jste mě přivedli na stopu, která může vést k vyřešení tohoto problému."
„Řešení...," nadechl se Gino. „Myslíte, že existuje možnost, že bychom se dostali zpátky do takového světa, jaký známe?"
„Nejen možnost, ale ta nejvyšší pravděpodobnost. To, co vás postihlo, byla náhoda. Dostali jste se daleko od rodné planety, daleko od jejího atmosférického obalu a po část obletu Měsíce i z jejího dohledu. Vaše chápání reality bylo vystaveno velké námaze a vaše fyzická realita i realita vašich duševních procesů se změnila smrtí vašeho společníka. Kombinace těchto vlivů způsobila, že jste se vrátili do světa s poněkud odlišným aspektem reality, než jaký existoval ve světě, jenž jste opustili. Historici určili okamžik změny.
Nastala 17. srpna 1933... toho dne, kdy prezident Roosevelt zemřel na zápal plic."
„Tak proto ty otázky z oblasti lékařské péče v mém dětství," řekl Dan. „Měl jsem zápal plic; bylo mi jen pár měsíců, málem jsem zemřel — matka mi pak o tom často vyprávěla. Mohlo to být zhruba ve stejné době. Neříkejte mi ale — přece není možné, že bych já žil a prezident zemřel...?"
Einstein zavrtěl hlavou. „Ne, musíte si uvědomit, že jste oba žili v tom světě, který jste znal. Dynamika toho vztahu zdaleka není jasná, ale nepochybuji, že nějaká relevance je v ní obsažena. Důležité je, že se domnívám, že jsem vyvinul způsob, jak mechanicky provést přenos z jednoho aspektu reality do druhého. Potrvá roky, než se podaří přemisťovat hmotu z jedné reality do jiné libovolně, ale už teď je proces zdokonalen tak, že jsem si jist, že hmotu, která sem byla přemístěna z jiné reality, lze vrátit."
Ginovo křeslo zavrzalo, jak prudce vyskočil. „Pane profesore, je tomu tak, že... pokud jsem vás dobře pochopil... nás můžete poslat zpátky tam, odkud jsme? Einstein se usmál: „Vyjádříme-li to tak prostě, jak jste to učinil vy, majore... pak odpověď zní: ano. Už podnikáme kroky, které vrátí vás i vaši kabinu v nejkratší možné době. Na oplátku vás požádáme o laskavost."
„Jistě... cokoli si budete přát," předklonil se Dan.
„Dostanete s sebou přístroj pro převádění reality a mikrokopie všech našich poznámek, teorií a praktických poznatků. Ve světě, z něhož přicházíte, lze shromáždit a využít veškeré obrovské síly techniky a vyřešit tak problém, jak mechanicky dosáhnout toho, co se vám dvěma podařilo náhodou. Mohli byste to dokázat během pár měsíců, což je

přesně čas, který nám zbývá."
„Jak to myslíte?"
„Ve válce prohráváme. Přes všechna varování, jichž se nám dostalo, jsme prostě nebyli připraveni. Mysleli jsme si... nebo spíš doufali... že se to k nám nikdy nedostane. Teď už fašisté postupují na všech frontách. Je jen otázkou času, kdy zvítězí. Můžeme ještě vyhrát, ale jen s vašimi atomovými bombami."
Vy atomové bomby nemáte?" podivil se Gino.
Einstein chvíli tiše seděl, než odpověděl. „Ne, nebyla k tomu příležitost. Vždycky jsem si byl jist, že je lze sestrojit, ale nikdy jsem se o to nepokusil. Němci na tom byli stejně, i když jednou dokonce začali s projektem těžké vody, což směřovalo k řízenému jadernému štěpení. Ale jejich vojenské úspěchy byly tak velké, že se toho vzdali zároveň se všemi ostatními bláznivými a nákladnými projekty jako třeba ta jejich teorie duté Země. Já sám jsem nikdy nechtěl být svědkem toho, jak se tahle pekelná věc vytváří, a podle toho, co jste mi řekli, je to horší než byly mé nejstrašnější představy. Avšak musím přiznat, že jsem se s tím obrátil na prezidenta, když se blížila německá hrozba, ovšem nic se v tom neudělalo. Tehdy to bylo příliš drahé. Teď je zas příliš pozdě. Nebo snad ještě není. Pokud nám vaše Amerika pomůže, máme možnost nepřítele porazit. A potom... jakými úžasnými vědomostmi budeme disponovat, až budou naše světy v kontaktu. Uděláte to?"
„Samozřejmě," odpověděl Dan Coye. „Ale papaláše u nás bude nutné hodně přesvědčovat. Navrhuji natočit několik filmů o vás a jiné, které by vysvětlily něco z toho, o čem jste se zmiňoval. A také přiložit různé dokumenty... cokoli, co by je pomohlo přesvědčit o tom, co se stalo."
„Mohu udělat něco lepšího." Einstein vytáhl ze zásuvky stolu malou lahvičku. „Tady je nejnovější lék... a jeho složení... u něhož se prokázala účinnost při likvidaci několika agresivních forem rakoviny. To je příklad toho, co jsem měl na mysli, když jsem hovořil o prospěchu, který bude vyplývat z výměny informací mezi našimi světy."
Dan si drahocennou lahvičku zasunul do kapsy a pak už se chystali k odchodu. S pocitem obrovské úcty si lehce potřásli rukama s křehkým starcem, který byl ve světě, jenž znali a do něhož se snad brzy vrátí, již mnoho let mrtvý.
Vojenští experti pokračovali rychle. Obrovitý bombardér byl brzy přestavěn tak, aby mohl vynést jednu z amerických raketových střel na pevné palivo. Protože dosud nebyly akceschopné, nebylo jisté, zda kdy dosáhnou úrovně svých německých konkurentek. Ale s podporou bombardéru by mohly vynést do ionosféry měsíční modul se dvěma piloty. Pro celou operaci, jejímž cílem bylo navrátit oba astronauty do světa, který jako jediný považovali za svůj, bylo naprosto nejdůležitější, aby zcela opustili atmosféru. Celé zařízení se zdálo příliš nepatrné, než aby dokázalo měnit světy.
„A to je všechno?" zeptal se Gino, když se opět usadili v kabině. Hranatá krabice, obsahující nahrávky a svitky filmů, byla upevněna mezi jejich křesly. Na ní spočívala malá šedá kovová krabice.
„Co jsi čekal... nějaký rozbíječ atomů?" zeptal se Dan a kontroloval obvody.
Po demontáži, při níž byla kabina zkoumána, následovalo její uvedení do stavu, který co nejvíce odpovídal dni, kdy přistála. Astronauti měli na sobě i skafandry.
„Vlastně jsme se sem dostali náhodou," uvažoval Dan. „Jen proto, že jsme nesprávně přemýšleli nebo tak nějak... pokud to, co nám říkali, je pravda."
„Nelámej si s tím hlavu... já té teorii nerozumím o nic víc. Teď na to zapomeň."
„Jo... chápu, jak to myslíš. Celý ten nesmysl možná není jednoduchý, ale mechanismus nemusí být fyzikálně složitý. Jediné, co máme na práci, je stisknout knoflíky, je to tak?"
„Přesně. Celé je to zautomatizováno. Bude nás sledovat radar a až na naší dráze dosáhneme apogea, dají nám signál na naší obvyklé provozní frekvenci. My jen zmáčkneme knoflík a pak přistaneme."
„Doufám, že přistaneme přesně tam, odkud jsme přišli."
„Nazdar, pasažéři," zapraskalo to ve sluchátkách. ‚Tady pilot. Chystáme se na start. Je všechno nastaveno?"
„Všechny obvody jsou O.K.," oznámil Dan a uvelebil se v křesle.
Obří bombardér rachotil po rozjezdové dráze a pak se pomalu zvedal do vzduchu; motory pracovaly na plný tah, aby vytáhly raketu upevněnou pod letadlem. Kabina byla na špičce rakety a jediné, co astronauti viděli, byl lesknoucí se povrch bombardéru. Let byl neklidný.
Matematické výpočty ukazovaly, že nejvyšší pravděpodobnost úspěchu bude nad Floridou a jižním Atlantikem... tedy v místech, kudy přilétali při návratu. To znamenalo vstup na nepřátelské teritorium. Pasažéři nemohli vidět souboje, které sváděly doprovodné stíhačky, a pilot upraveného bombardéru jim o nich neřekl. Byla to nemilosrdná bitva a v jednom okamžiku téměř prohraná — jedině sebevražedný nálet jedné z doprovodných stíhaček zabránil nepřátelskému letadlu v napadení bombardéru.
„Připravte se na odpojení," ozvalo se z rádia a o chvilku později se dostavil důvěrně známý pocit volného pádu, jak se raketa oddělila od letadla. Nastavené zařízení zažehlo trysky a stanovilo oběžnou dráhu. Zrychlení je vmáčklo do křesel. Náhlé navrácení beztíže bylo provázeno slabými explozemi, jak se na raketovém nosiči odpalovaly držáky, jimiž k němu byla kabina připevněna. Po nějakou dobu je setrvačnost unášela po oběžné dráze, zatímco přitažlivost je stahovala dolů. V rádiu to zapraskalo a pak se ozval hlas.
„Položte ruku na spínač... připravte se na přepnutí... teď!"
Dan trhl spínačem nahoru. Zdálo se, že se nic nestalo. Nic, čeho by si mohli povšimnout. Beze slov se na sebe podívali a pak sledovali výškoměr, který ukazoval, jak se vracejí ke vzdálené Zemi.
„Připrav se otevřít padák," promluvil Dan ztěžka a v tu chvíli se ozval rachot z rádia.
„Nazdar, jste to vy? Tady je řídící centrum Canaveral. Slyšíte mě? Opakuji... slyšíte mě? Odpovězte... panebože, Dane, jste tam... jste tam?"
Hlas byl téměř hysterický a celý se zalykal. Dan přepnul na hovor.

„Tady Dan Coye... jsi to ty, Skippere?"
„Ano... ale jak jste se tam dostali? Kde jste byli od té doby... Ruším... opakuji, ruším... tuhle otázku. Máme vás na obrazovce; za chvíli přistanete na moři a poblíž jsou naše lodě..."
Oba astronauti na sebe pohlédli a 'usmáli se. Gino zvedl palec na znamení vítězství. Dokázali to.
Za vyrovnaným hlasem, který jim poskytoval instrukce, přímo cítili poprask, který vypukl po jejich nenadálém příletu. Pro pozorovatele na Zemi... na téhle Zemi... to muselo vypadat tak, že zmizeli na odvrácené straně Měsíce. Pak se náhle objevili, o několik týdnů později, živí a zdraví — řadu dní poté, co jejich zásoby kyslíku a potravin musely být vyčerpány. Rozhodně bude co vysvětlovat.
Bylo to dokonalé přistání. Slunce svítilo, moře bylo klidné, nevál téměř žádný vítr. Za několik sekund se vynořili na hladinu a průzorem měli nad drobnými vlnkami dobrý výhled. Už se k nim blížil křižník, byl vzdálen jen několik kilometrů. „A je to za námi," s úlevou vydechl Dan a uvolňoval si bezpečnostní pásy.
„Za námi!" Ginovi se zajíkal hlas. „Za námi? Podívej... jen se podívej na tu vlajku!"
Křižník se stočil a na jeho zádi se proti jasnému nebi pyšně rýsovala vlajka. Červené a bílé pruhy americké vlajky, padesát bílých hvězd v sytě modrém poli.
A mezi hvězdami, uprostřed modrého obdélníku, byla umístěna zlatá koruna.

přeložil Ivo Hofrajtr